

Två generationer av brittiska mördarskorpioner

ANDERS N. NILSSON

Skorpioner ger dåliga vibbar

Flertalet nordbor känner sig säkert rätt nöjda med att skorpioner håller sig till sydligare och varmare breddgrader än våra. Men den nordligaste frilevande populationen håller sig inte längre bort än lite öster om London, och i Nordamerika finns en nordlig art som når ända upp till Medicine Hat i Alberta.

Scorpiones är en ordning i klassen spindeldjur kännetecknad av pedipalper med stora saxklor och en böjlig svans som avslutas av en gifttagg. Kroppslängden varierar mellan en och 23 cm hos de cirka 1750 namngivna arterna vi idag känner till. Av alla dessa arter är det endast 25 stycken som anses ha ett gift som kan döda en människa.

Många upplever skorpioner som mycket obehagliga och det är inte konstigt att de är vanliga i skräckfilmer. Inom skönlitteraturen finns deras namn med i många boktitlar, men oftast är det mänskliga skorpioner som avses, som terroristgruppen i Robert Ludlums thriller *Skorpionerna* från 1993 (orig. *Scorpio Illusion*). Då skorpionen även står som symbol för ett stjärntecken figurerar den flitigt i litteraturen även av denna anledning.

Skorpioner i stora och lilla London

Det är den lilla medelhavsarten *Euscorpis flavicaudis* som etablerat sig längs Englands sydkust, och man tror att den kom dit med båt redan kring 1860. Den kändaste förekomsten är i Sheerness på ön Sheppey i grevskapet Kent. Området karakteriseras av skeppsvarv och hamnverksamhet och skorpionerna lever i sprickor i en gammal sydvänd mur. De är huvudsakligen nattaktiva och verkar mest vänta in små byten som

Den lilla skorpionen *Euscorpis flavicaudis* känns igen på sina gula ben och gifttagg. Foto: Jason Steel.

gråsuggor och flugor, vilka fångas med hjälp av pedipalperna. Då arten under 1990-talet observerats i två lägenheter i Göteborg, har det spekulerats i förekomsten av en svensk utomhuslevande population (Alroth 1999).

Kents koloni av frilevande skorpioner utgör en viktig utgångspunkt för två skräckromaner av engelsmannen Michael R. Linaker: *Skorpionerna* i svensk översättning 1982 och uppföljaren *Stingande skräck* från 1984. Linaker låter de små skorpionerna växa till giftiga och aggressiva monster sedan de utsatts för värme och radioaktivitet från en läckande kärnforskningsanläggning. I första boken är de hyfsat stora och håller sig kring den lilla staden Long Point i anläggningens närhet, medan i andra boken några överlevare av en mer storväxt mutation lyckats ta sig till trakterna av det likaledes fiktiva Port Pendall i Cornwall.

Författaren Mike Linaker

Michael Robert Linaker föddes 1940 i Lancashire och tillbringade delar av sin uppväxt i Malaysia. I slutet av 1960-talet fick han sina första västernromaner utgivna

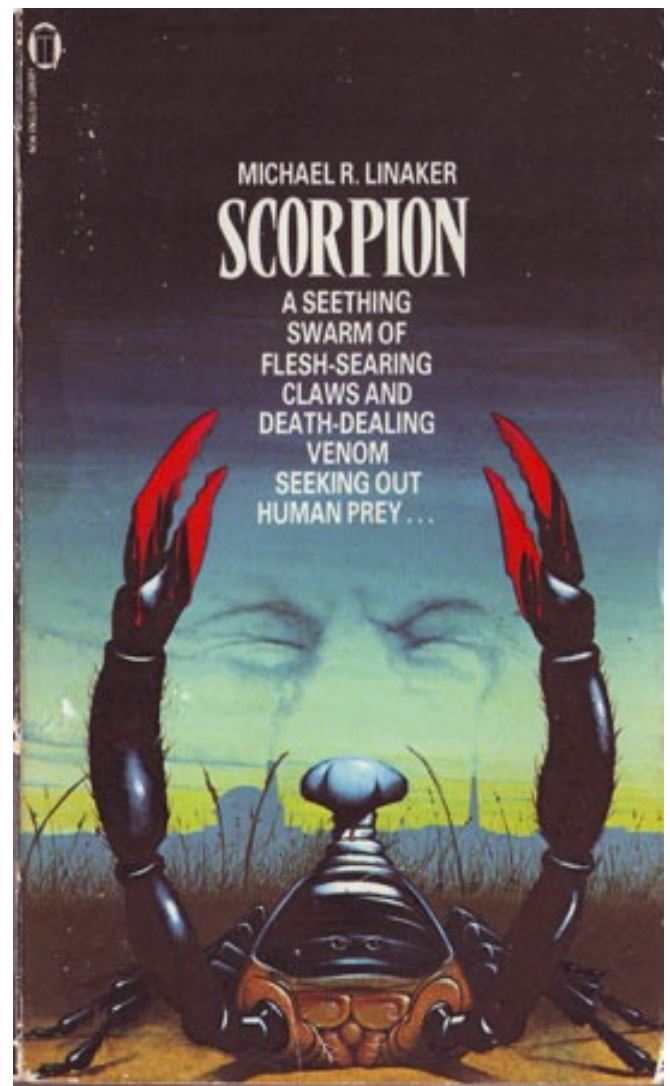
i USA under pseudonym. Tillsammans med några andra brittiska författare ingick han i gruppen Piccadilly Cowboys, som bidrog till att förnya westerngenren i den riktning som dragits upp av filmare som Sergio Leone och andra regissörer verksamma inom sk spagettwestern. Linakers texter återfinns även bakom förlagspseudonymer i mer agentartade sammanhang som böckerna om Mack Bolan (första svenska upplaga 31 böcker 1976–1984, B. Wahlström, förf. Don Pendleton) och Commando 5 (10 böcker 1989–1990, Harlekin, förf. Gar Wilson). Om Linaker skrivit några av de böcker i serierna som översatts till svenska vill jag dock låta vara osagt. Helt säkert har tre av hans västernromaner getts ut på svenska under de båda pseudonymerna Dan Stewart och Richard Wyler. De som gillar SF kan ha noterat Linakers tre böcker från 1992 om framtidsdeckaren Cade som jobbar med en cyborg som sidekick. Ingen av dem på svenska såvitt jag vet.

Första skorpionboken

I den första skorpionboken får man direkt kontakt med den lokala motståndsrörelsen

Författaren Mike Linaker. Foto hämtat från Ben Bridges hemsida.

mot atomanläggningen. Den undersökande journalisten Les Mason blir stucken av en skorpion och dör efter några dygn. Hans flickvän miljöaktivisten Chris Lang övertar skrivandet av hans artikel, som bland annat avslöjar myndigheternas mörkläggning av radioaktivt läckage. Efter ytterligare några dödsfall är det Allan Brady, forskare på tropiska sjukdomar, som börjar misstänka att det rör sig om skorpioner. Några vägarbetare har attackerats av något de säger vara en skorpion, vilket Allan kopplar ihop med en lokal gammal förekomst, säkerligen inspirerad av skorpionerna i Sheerness. Men i fiktionens värld rör det sig om den nordafrikanska arten *Androctonus australis*, som är betydligt större och giftigare än den mer harmlösa *Euscorpis*. Men Allans arrogante chef motsätter sig hans idéer och försöker motbevisa dem genom att inför

pressen demonstrera de lokala skorpionernas ofarlighet. ”Inte värre än ett nålstick”, säger han efter att ha fått ett exemplar att sticka honom i handen.

Allan och Chris har bildat ett team, som jobbar mycket intimt ihop, och efter det att de fått tag på liket av en stor skorpion efter en ny attack kontakter de entomologen Miles Ranleigh. Samtidigt som Allan besöker entomologen undersöker Chris en byggnad utanför atomanläggningen, vilken tidigare använts av försvaret, men nu står tom. Det visar sig att byggnaden värmts upp av kylvatten från reaktorn, vilket genom en läcka länge varit radioaktivt. Det är i husets källare som skorpionerna haft sitt tillhåll och genomgått sin snabba utveckling, vilken resulterat i ökad storlek, giftighet och intelligens. Förutom den typ som härjat i omgivningarna hittar de här även några

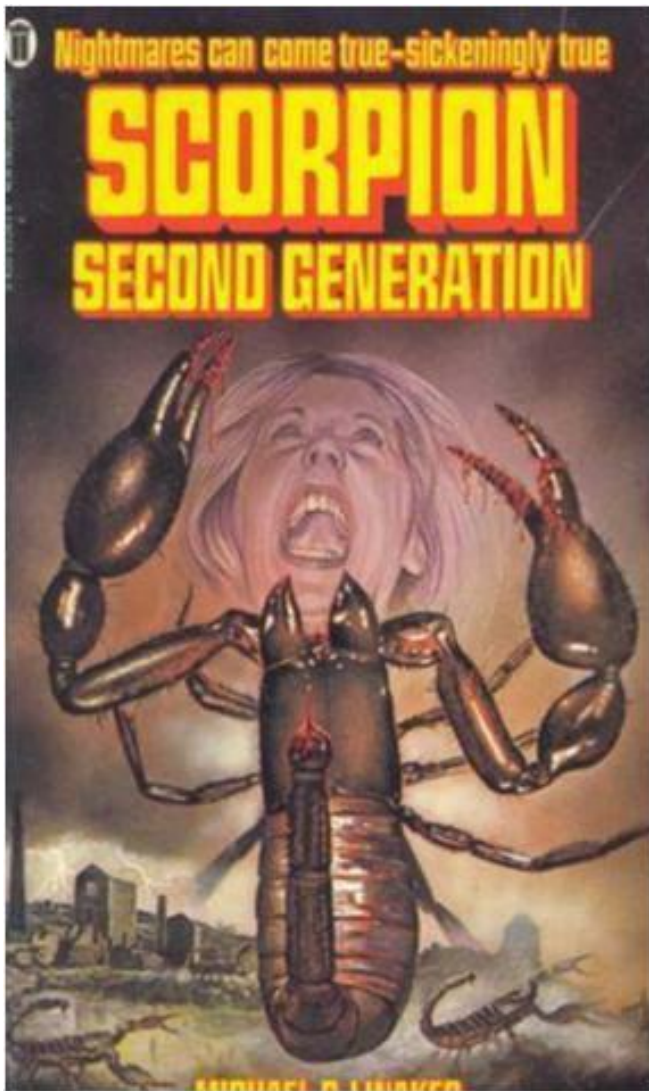
halvmeterlånga exemplar, vilka de lyckas slå ihjäl och beskriver som nästa stadium i skorpionernas utveckling.

Då myndigheterna nu har beslutat stänga reaktorn, upphör kylvattnets värmande effekt. I kombination med kall väderlek tvingas skorpionerna söka sig in till staden på jakt efter värme. Dödandet uppnår nu nya proportioner när monstren hemsöker bagerier och livsmedelshallar. Panik uppstår när folk flyr från vad som beskrivs som rena massakern. Allan utgår i sin bekämpningsplan från djurens behov av värme, och lyckas med polisens hjälp stänga av all uppvärmning i stan, samtidigt som de värmer upp en tom simbassäng i ett gammalt badhus. När väl alla skorpionerna samlats i bassängen kan de frysas ner med hjälp av flytande syre från tankbilar. De avlivas till sist med ett bad av svavelsyra.

Stingande skräck

Stingande skräck tar sin början 14 månader efter det nära utrotandet av Long Points skorpioner. Vi får inledningsvis veta att tre individer som spolats ut i havet lyckats ta sig ombord på en båt och gått iland i Cornwall där de gett upphov till en ny koloni, och nu gäller det andra generationens mutanter: ”Kroppen var gott och väl en och en kvarts meter lång och den vaggande svansen en halvmeter. Bihängen med gripklor var lika långa och kraftiga som armarna på en fullvuxen man” (s. 11). En liten flicka ute på promenad med sin hund blir det första offret. Den lokala polisen utreder sen intrång på ett slakteri, försvunna kvigor, och varelser som försöker ta sig in i hus nattetid. En ödslig hed, av den typ som Sherlock Holmes nattetid brukade besöka, gör inte händelserna mindre kusliga.

När folk fortsätter att försvinna och ett lik visar sig innehålla höga giftkoncentrationer så kontaktas till slut entomologen från första boken, Miles Ranleigh. Han spårar skorpionerna till en gammal nedlagd tenn-

gruva ute på heden. Han träffar där den unga och rika Jill Anstry, som blir hans medhjälpare och han får även flytta in i den stuga hon hyr. Under tiden passar skorpionerna på att angripa en cirkusföreställning uppe på heden, med ett mycket blodigt resultat. Polisen ser Ranleigh som en räddare vid nöden när han dyker upp vid cirkusen, varvid han säger: ”Jag är bara en vanlig entomolog, inte Stålmannen” (s. 81).

Det visar sig nu att några av de döda jättescorpionerna uppvisar tydliga tecken på sjukdom. Situationen förvärras efter att Ranleighs analys visar på att de infekterats av en smittsam bakterie liknande den som kan ge upphov till en typ av kallbrand. Iklädda otympliga skyddsdräkter och beväpnade med eldkastare och hagelgevär ger sig Ranleigh tillsammans med några poliser ner i gruvans gångar. Efter en

dramatisk uppgörelse är skorpionnästet i stort sett utrotat. Vapeninsatsen följs av inrasande gruvgångar och en underjordisk flod som spolar bort resterna av boet.

Det trettiotal skorpioner som överlevt katastrofen i gruvan fortsätter att härja på heden, men märkta av sin sjukdom går de sakta mot sin undergång. En lokal affärspamp vill dock skynda på det hela, och betalar ett gäng MC-ligister för att rensa upp. Det hela slutar dock i ett stort nederlag för bikers, samtidigt som elden från en exploderande motorcykel sprider sig över heden. Turisterna som tidigare flytt från odjuren kommer nu tillbaka i horder för att betrakta jättebrasan, vilket får Ranleigh att utbrista i följande filosofiska betraktelse:

Människan är den mest komplicerade varelse som finns. Hälften av hennes handlingar saknar logik. Varför tror du att jag blev entomolog egentligen? Jo, för att insekter är mycket lättare att förstå sig på. (s. 143)

Intressant nog använder sig polisen på Ranleighs inrådan av UV-ljus för att se skorpionerna i mörkret. De är nämligen fluorescerande, vilket äger sin riktighet. En av de som studerat *Euscorpilus* i Sheerness använde samma metod, och påstår att de då gav ifrån sig ett grönaktigt sken.

Elden visar sig effektiv när det gäller att ta kål på såväl skorpioner som smittsamma bakterier, och lugnet börjar gradvis att inställa sig igen. Men glädjen över att människan nu blivit av med detta gissel för gott grumlas av att Miles Ranleigh i bokens slutrader kallats till ett mycket brådskande ärende i USA. Har de lyckats krossa Atlanten?

Slutord

Linakers båda böcker är välskrivna och drivs stadigt framåt av handlingen samtidigt som läsaren hålls i ständig spänning. De skulle säkert kunna filmas med framgång. Även om det sätt som skorpionerna utvecklas på

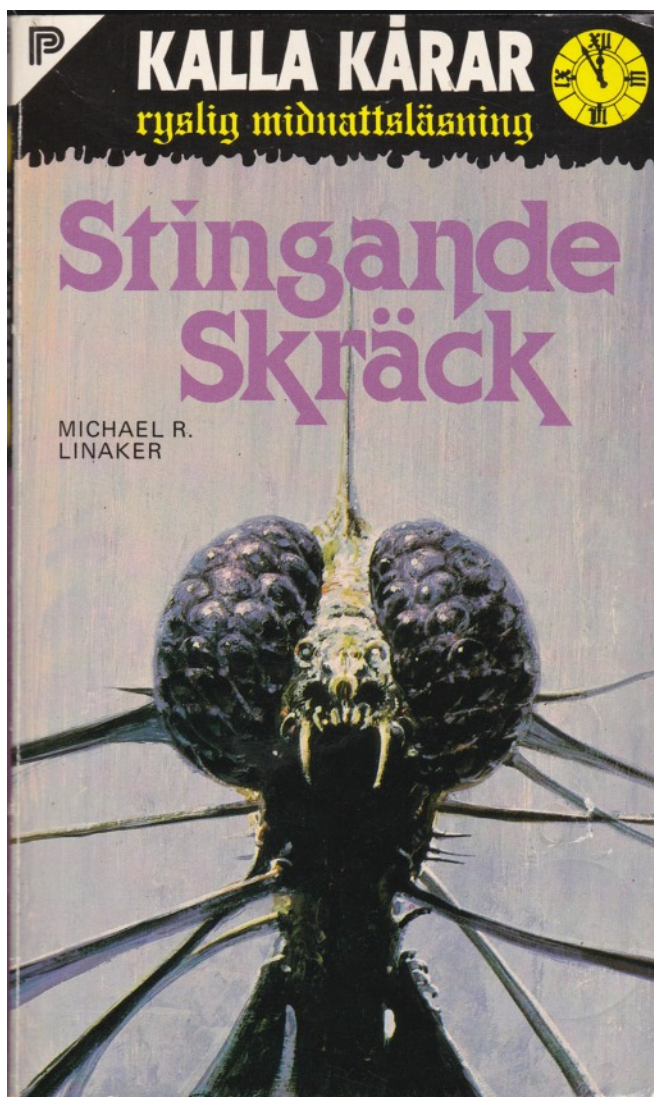
saknar vetenskaplig grund så finns det tillräckligt av kopplingar till verkligheten för att händelseförloppet inte ska kännas alltför fantastiskt. Människolivet skildras ganska realistiskt och utan försköning, och en del av de som drabbas av monstren kan man känna nästan har gjort sig förtjänta av det. Lite av Guds straff kring det hela. Som läsare slås man av de återkommande sexskildringarna i böckerna, och man kan här nästan prata om en ny undergenre som ”sexy bug horror”, kanske skapad av Linaker. Finns där fler texter eller filmer därute som kan göra honom sällskap?

Källor

- Alroth, Gunnar, 1999: *Euscorpius flavicaudis* - en svensk skorpion? *Aromia* 1999, nr 1.
Bridges, Ben, 2016 : *Mike Linaker*, <http://www.benbridges.co.uk/riders15.html>.
Linaker, Michael R. 1982 (1980): *Skorpionerna*. Stockholm: Wahlströms, Rubrikserien nr 8.
Linaker, Michael R. 1984 (1982): *Stingande skräck*. Stockholm: Wahlströms, Kalla kårar nr 82.
Reviews, 2007: <http://vaultofevil.proboards.com/thread/205/scorpion-michael-linaker>.

Författarens adress:

Anders Nilsson
Mullsjö 258, 914 90 Nordmaling
Epost: andersnilsson258@gmail.com

Fjärilsamlarens fisketur.

